

POSTANOWIENIE

21 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 21 sierpnia 2024 r. w Warszawie
zażalenia B. Ł.

na wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 18 kwietnia 2023 r., I ACa 1341/22,
w sprawie z powództwa B. Ł.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w G.
o zapłatę,

1. podejmuje zawieszone postępowanie;

**2. uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje
Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego
rozpoznania, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego do orzeczenia kończącego
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 kwietnia 2023 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z 20 kwietnia 2022 r. i przekazał sprawę z powództwa B. Ł. przeciwko Bankowi S.A. z siedzibą w G. o zapłatę do ponownego rozpoznania.

Przyczyną uchylenia wyroku Sądu I instancji było nierozpoznanie istoty sprawy. W ocenie Sądu odwoławczego polegało ono na zasądzeniu na rzecz powoda kwoty żądania głównego jako wynikającej z nieważności całej zawartej

przez strony sporu umowy konsumenckiego kredytu hipotecznego bez rozważenia, w jakim stopniu strony sporu zostały wzbogacone/zubożone, a także bez rozważenia, czy po usunięciu klauzul niedozwolonych, umowa mogła być dalej wykonywana z uwzględnieniem kursu walut NBP.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego powód wywiódł zażalenie do Sądu Najwyższego, w którym zarzucił naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. poprzez jego nieuzasadnione zastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd błędnie zidentyfikował charakter roszczenia, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (zob. np. postanowienia SN z 25 maja 2023 r., III CZ 35/23; z 18 maja 2023, III CZ 80/23; z 18 kwietnia 2023 r., III CZ 430/22).

W niniejszej sprawie powód domagał się określonej kwoty pieniężnej z tytułu nadpłaty rat kapitałowo-odsetkowych kredytu hipotecznego zaciągniętego w walucie obcej, wynikającej z abuzywności postanowień umowy kredytu, określającej sposób przeliczania kwot tych rat na walutę polską. Sąd I instancji uwzględnił powództwo, oceniając jednak, że żądane kwoty należą się powodowi z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, bowiem po usunięciu niedozwolonych postanowień umownych, nie ma możliwości dalszego wykonywania zobowiązania. Rozpoznał zatem istotę sprawy, czyli żądanie zapłaty określonej kwoty.

Sąd Najwyższy podkreślał już wielokrotnie, że dokonanie oceny prawnej sprawy w sposób odmienny niż uczynił to sąd I instancji nie upoważnia sądu odwoławczego do uchylenia zaskarżonego wyroku, może jedynie uzasadniać konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego oraz dokonanie korekty zastosowanych przepisów w toku kontroli instancyjnej (zob. np. postanowienia SN z 14 czerwca 2024, III CZ 84/24; z 10 czerw 2024 r., III CZ 18/24 oraz z 10 maja

2024, III CZ 63/23). Taka sytuacja nastąpiła w niniejszej sprawie, Sąd Apelacyjny przyjął bowiem, że umowa kredytu hipotecznego może być dalej wykonywana, pomimo usunięcia z niej klauzul niedozwolonych.

Ponadto należy podkreślić, iż zakres kontroli orzeczenia Sądu odwoławczego na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. nie obejmuje ocen wyrażonych w zaskarżonym orzeczeniu, niemających związku z przesłankami uchylenia orzeczenia poglądów co do wykładni prawa, merytorycznego stanowiska w sprawie oraz popełnionych w postępowaniu apelacyjnym uchybień procesowych (zob. np. postanowienie SN z 27 czerwca 2024 r., III CZ 340/23).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 1¹ i 3 k.p.c., a orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawił, zgodnie z art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 394¹ § 3 k.p.c. sądowi, który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

[SOP]

[ms]